

Treća lekcija

Kako se ljudi razlikuju?

Koliko su različite ljudske potrebe?

Obrazovni ciljevi	Učenici mogu: - utvrditi razloge zašto neki ljudi mogu imati neravnopravan pristup obrazovanju; - razmišljati o granicama ravnopravnosti u široj zajednici; - razmišljati ko dijeli odgovornost za prevazilaženje prepreka u smislu ravnopravnosti.
Učenički zadaci	Učenici kritički analiziraju zamišljenu situaciju koja prikazuje ključne pojmove. Učenici primjenjuju ključne principe na svoju vlastitu društvenu situaciju. Učenici raspravljaju o ključnim pitanjima koja se javljaju u lekciji.
Sredstva	Kopije priče.
Metode	Kritičko razmišljanje. Rasprava. Razvijanje pisanog argumenta.

Konceptualno učenje

Raznolikost: Raznolikost postoji ne samo u vezi s etničkom pripadnošću ili nacionalnošću. Postoje mnoge druge vrste razlika koje dijele ljude jedne od drugih i koje mogu biti uzrok ozbiljnih društvenih razlika, posebno ako većina ili oni koji imaju vlast i uticaj ne rade ništa po tom pitanju zbog manjka razumijevanja ili suosjećanja.

Ravnopravnost: Postoje dvije osnovne vrste ravnopravnosti – ravnopravnost u pogledu mogućnosti i ravnopravnost u pogledu rezultata rezultata. Moguće je svima dati jednaku priliku (na primjer da idu u školu), ali ako se ne prevaziđu neke barijere (poput invalidnosti), ta mogućnost nekima može biti uskraćena. Ravnopravnost rezultata za cilj ima dopustiti svakom djetetu da stekne obrazovanje bez obzira na njegovu eventualnu invalidnost.

Diskriminacija: Postupati prema nekome nepravilno na osnovu rase, roda, seksualnosti, godina, uvjerenja, itd.

Lekcija

Nastavnik razredu čita priču (materijal za učenike 3.2). Ova priča odnosi se na niz kompleksnih pitanja koja mogu promaknuti učeničkoj pažnji ako priču ne proučavaju detaljnije. Kako bi im pomogao, nastavnik im dijeli materijal za učenike 3.3 i objašnjava sljedeći zadatak.

Učenici rade u parovima kako bi nabrojali što više problema s kojima se suočava osoblje koledža Hope. To zapisuju u obliku zabilješki u prvu kolonu materijala („Problemi“). Zatim predlažu načine kako se s problemima može nositi („Rješenja“), a u treću kolonu („Odgovornosti“) upisuju onoga za koga misle da je odgovoran da ta rješenja provede. Posljednja kolona može ostati prazna do sljedeće faze.

Učenici zatim prezentiraju, upoređuju i raspravljaju o svojim rezultatima. Kao dodatak učeničkim prezentacijama, neki učenici trebali bi pripremiti materijale na stalku s papirom s istim onim stavkama kao i na materijalu za učenike. Ako je na raspolaganju i grafoskop, materijal se može kopirati na folije koje parovi mogu popuniti.

Rasprava u razredu

Učenici mogu postaviti neka od sljedećih pitanja ili nastavnik može započeti raspravu postavljajući ih:

- Mislite li da je direktorica postigla svoj cilj da prema svakom učeniku postupi jednako?
- Mislite li da je direktorica trebala poštivati vrijednosti roditelja izbjeglica i odvojeno podučavati dječake i djevojčice? Razmislite o argumentima za i protiv.
- Bi li bilo bolje da su djecu izbjeglice učili odvojeno od ostalih učenika? Navedite prednosti i nedostatke svakog pristupa, prvo za učenike, a zatim za širu zajednicu.

Učenici bi trebali imati vremena da detaljno obrade jedno pitanje, a ne da raspravljaju o svim pitanjima. Važno je da razumiju da, u pluralističkim društvima, ljudi imaju različite potrebe i da to može dovesti do sukoba. Stoga je važno na pošten način riješiti te sukobe obraćajući punu pažnju na sve pojedince i grupe (za više detalja o rješavanju sukoba vidi četvrtu nastavnu jedinku). U ovom slučaju, škola se može gledati kao mikrozajednica u kojoj mladi građani nailaze na istu vrstu problema koji postoje i u zajednici kao cjelini.

Sljedeća pitanja pokazuju kako je bogata ova studija primjera, te da su pitanja uistinu vrijedna proučavanja. Za daljnje proučavanje će biti potreban dodatni čas. Nastavnik mora odlučiti hoće li izabrati određene dijelove, ovisno o raspoloživom vremenu i učeničkom zanimanju.

Koliko su različite potrebe djece za obrazovanjem?

Ključna pitanja na koja učenici moraju odgovoriti su, naravno, kako se ti problemi mogu riješiti i bi li škola trebala ignorirati neke od njih (ako da, zašto).

Na ova pitanja može se odgovoriti na dva načina: prvo, razmišljajući na čije će potrebe uticati rješavanje ili ignorisanje nekog problema, i drugo, identificirajući one probleme koje može riješiti školska zajednica.

Na prvi način učenici će bolje razumjeti specifične potrebe učenika izbjeglica (i lokalnih učenika) tako što će razmisliti o sljedećem pitanju: „Koja ljudska prava – ili dječja prava – su uskraćena djeci izbjeglicama?“

Evo nekoliko kategorija obrazovnih potreba. Učenici bi trebali u priči pronaći primjere sljedećih potreba, te ih zabilježiti u četvrtu kolonu u materijalu:

- emocionalne potrebe;
- potrebe za učenjem;

– vjerske potrebe; - kulturne potrebe; - jezičke potrebe; - fizičke potrebe. Učenici moraju dati svoje primjere za svaku kategoriju.

Odgovornost i njene granice

Konkretna pitanja koja su se pojavila u priči trebala bi voditi do općenitije rasprave o jednakim pravima i obrazovanju.

Koliko je jednostavno svakom djetetu osigurati najbolje obrazovanje u skladu s njegovim potrebama? Šta može napraviti škola i koji problemi zahtijevaju vanjsku podršku, na primjer, dodatno finansiranje od strane lokalnog vijeća?

Ovdje učenici slijede drugi ponuđeni način i ova analiza vodi do važnog zaključka – složena pitanja tipično se ne mogu riješiti samo jednim korakom, što bi u ovom slučaju značilo, na primjer, proširivanjem škole, zapošljavanjem posebno obučenog osoblja, itd. Takve mjere obrazovne reforme bile bi izuzetno poželjne, ali one se nikad ne događaju jer ovise o političkim odlukama (na primjer kako dodijeliti više poreskog novca). Ljudi koji razmišljaju samo o poduzimanju tako naoko radikalnog koraka mogu na kraju zapravo ne uraditi ništa, osim što će krivicu prebaciti na druge. S druge strane, stvari se mogu popraviti i malim koracima, što u ovom slučaju znači razmatranje onih dijelova problema koje direktorica, nastavnik, učenici ili roditelji mogu sutra promijeniti – ako žele, ili ako se slažu.

Ovdje je važna treća kolona iz materijala. Ko je odgovoran, tj. ko ima moć da nešto promijeni? Učenici raspravljaju jesu li mali koraci – poboljšanja unutar školske zajednice – dovoljni i gdje su njihova ograničenja. Također mogu razmišljati o kombinaciji malih, kratkoročnih koraka, te krupnijih koraka koji zahtijevaju više vremena.

Ovdje opet vrijedi da je „škola život“, mikrodruštvo. Rasprava o strategijama za razvoj škole uvodi učenike u razmišljanje o političkom donošenju odluka i strateškom planiranju.

Škola je život

Učenici mogu uporediti koledž Hope sa situacijom u svojoj vlastitoj školi koristeći sljedeću ideju.

„S kojim se preprekama u obrazovanju susreću neki učenici u vašoj školi? Šta mislite ko ima odgovornost za rješavanje tih potreba (na primjer, vlada, direktor, nastavno osoblje ili učenici)?“

Kod rješavanja ovog pitanja mogu se primijeniti različite metode. Ono može biti predmet plenarne rasprave, razgovora s drugim učenicima ili se može povezati s projektom školskih novina (vidi petu nastavnu jedinku).

Pismeni zadatak

U procesu organizacije nastavnog procesa važno je biti siguran da su učenici razumjeli te da mogu primijeniti ono što su naučili. Jedan od načina da se to ostvari jeste da se plenarna rasprava poveže s pismenim zadatkom. To učenicima daje mogućnost da razmisle o pitanjima o kojima se raspravljalo na plenarnom dijelu i može biti posebno korisno za sporije i temeljitije učenike, koji često ostaju tihi u raspravi iako zapravo imaju puno toga za reći.

Nastavnik mora odlučiti koja tema najbolje odgovara učeničkom nivou razmišljanja i razumijevanja. Može biti sasvim dovoljno da učenici ponove raspravu i daju svoj vlastiti sud.

U jednoj zahtjevnijoj vježbi, učenici mogu povezati ljudska prava i/ili pitanja neravnopravnosti u društvu, na primjer:

„Evropska konvencija o ljudskim pravima i Konvencija o pravima djeteta navode da su vlade dužne svakom djetetu osigurati mogućnost obrazovanja.

- Objasnite mislite li da je škola ispunila ovu obavezu.
- Šta je potrebno da bi djeca dobila obrazovanje koje zaslužuju?
- Šta mislite čija je dužnost da to osigura?
- Na koja druga područja života neravnopravnosti u društvu također utiču?
- Raspravite to pitanje.”

Predloženi rezultat plenarne rasprave (stalak s papirom, popunjeni materijal)

Pomoć za koledž Hope

Problemi	Rješenja	Odgovorni	Obrazovne potrebe
(1) Djeca izbjeglice			
Jezički problemi	Posebni kursevi	Direktorica, lokalno vijeće	Jezičke
Dječak ne govori	Terapija, posebno podučavanje	Savjet: direktorica, nastavnik	Jezičke, emotivne
Djevojčica ne može hodati	Medicinski tretman, posebno podučavanje, savjeti za roditelje		Fizičke
(2) Izbjeglice i lokalni učenici			
Nasilje, zadirivanje, bande, prijetnje, povrijeđen dječak	Rasprava u razredu; pravila ponašanja; učenici kao posmatrači	Nastavnici, učenici, roditelji	Emocionalne Društvene Stavovi i vrijednosti
(3) Nastavnici			
Ne mogu brinuti za izbjeglice i lokalne učenike	Manji razredi Predavanja u smjenama Više nastavnika	Lokalno vijeće	Učenje jezika, kulturne, Vjerske
(4) Roditelji			
Žele odvojene razrede za dječake i djevojčice	„Ne”? „Da”?	?	Kulturne, Vjerske